

▼ حرف روز اتحاد علیه دشمن مشترک

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور در پاسخ به دعوت رسمی شی‌جین پینگ رئیس‌جمهور چین در رأس هیئتی بلندپایه سیاسی و اقتصادی و برای دیدار رسمی سه روزه، عصر روز دوشنبه (۲۴ بهمن) عازم پکن پایتخت چین شد. این سفر از وجوه مختلف قابل تحلیل است:

نکته اول؛ جهان به سرعت در حال تغییر است. ما در حال تغییر جریان‌ها و بلوک‌های قدرت در نظام بین‌الملل هستیم. نظام بین‌الملل از یک نظام تک‌قطبی به یک نظام چندقطبی در حال گذار است. ایران در غرب آسیا و چین در شرق آسیا دو کشور بسیار قدرتمند و مستقل هستند. چین یک قدرت جهانی و ایران مهم‌ترین قدرت منطقه‌ای در غرب آسیاست.

نکته دوم؛ از یک سو قدرت اروپا و ایالات متحده رو به افول و اضمحلال است. و از سوی دیگر شاهد رفتار معقولانه آنها در قبال کشورمان نیستیم. به اندازه کل عمر انقلاب اسلامی و حتی بیشتر از آن، غربی‌ها علیه ایران دست به اقدام زدند و همواره از طریق راه‌های مختلف در صدد مشکل‌آفرینی برای انقلاب اسلامی بوده‌اند. در این تغییر و چرخش قدرت و روند رو به کاهش قدرت غرب آنچه نیاز است همکاری با قدرت‌های نوین و بلوک‌بندی‌های جدید است. دولت سیزدهم با فهم این موضوع به رویکرد متوازن در دیپلماسی را در دستور کار خود قرار داد. توسعه همکاری با همسایگان، تقویت روابط خود با کشورهای حوزه شرق و بلوک‌بندی‌های جدید مانند شانگهای و بریکس از جمله این اقدامات بوده است.

نکته سوم؛ جمهوری اسلامی برای تأمین منافع ملی و تحقق راهبردهای سیاست خارجی خود نگاه ویژه به چین دارد. زیرا این کشور دارای ظرفیت‌های مهمی می‌باشد. چین به عنوان یک قدرت نوظهور می‌تواند در به فعلیت رساندن ظرفیت‌های اقتصادی ایران کمک نماید. البته موقعیت ژئواستراتژیک، ژئواکونومیک و ژئوپولیتیک ایران می‌تواند کمک شایانی به اقتصاد چین نماید. رقابت میان آمریکا و چین سر ثروت و قدرت در مناطق اقیانوس هند و اقیانوس آرام در ابعاد سه‌گانه درهم تنیده رقابت، همکاری و دشمنی، کماکان جریان دارد. رفتار آمریکا در مواجهه با چین و ایران، می‌تواند کاتالیزور و تسهیل‌کننده روابط ایران و چین باشد.

نکته پایانی؛ سفر اخیر رئیس‌جمهور کشورمان می‌تواند رابطه با چین را از رفتارها و تحولات مقطعی دور داشته و وارد روابط راهبردی نماید مسئله‌ای که در دولت قبل و به علت رفتار غریب‌گرای دولت سابق بر زمین ماند. فرهاد کوچک‌زاده

▼ گزارش روز

قلدری در عیان و التماس در پس پرده

طی یک هفته اخیر، رسانه‌ها و مقامات آمریکایی در موضعی دوگانه از یک سو اعلام کردند که همچنان به دنبال تشدید فشارها بر ایران هستند و از سوی دیگر روندهایی مانند اعزام وزیر خارجه قطر نشان داد که همزمان با این تندی‌ها در پس پرده به دنبال رویکرد دیپلماسی بودند. این رویکرد دوگانه همچنان ادامه داشته و آنها به اتخاذ مواضع دوپهلوی ادامه دادند.

گزاره‌های خبری: ۱- روزنامه وال استریت در مطلبی نوشت: هیئتی بلندپایه از دولت آمریکا با سرپرستی «رابرت مالی»، نماینده ویژه کاخ سفید در امور ایران، برای شرکت در نشست‌های شورای همکاری خلیج فارس به عربستان سفر خواهد کرد. طبق بیانیه وزارت خارجه آمریکا جلسات کارگروه‌ها بر بررسی ۳ موضوع تمرکز خواهد داشت: سامانه دفاع موشکی، ایران و مبارزه با تروریسم. ۲- رابرت مالی، نماینده وزارت خارجه آمریکا در امور ایران در مصاحبه‌ای با بی‌بی‌سی اعلام کرد: «دیپلماسی هیچ‌گاه به پایان نمی‌رسد و ما علاوه بر اعمال فشار بین‌المللی علیه تهران، با ایران مذاکرات غیرمستقیم نیز داشته‌ایم.» او به نوعی با رد اظهارات بایدن مبنی بر اینکه برجام مرده است، افزود: «بایدن هرگز نگفت احتمال تفاهم با ایران مرده است. در واقع ما دقیقاً عکس این را گفته‌ایم.»

گزاره‌های تحلیلی: ۱- آمریکایی‌ها به این گزاره رسیده‌اند که تنها راه حل موجود برای ادامه فشار بر ایران جنگ رسانه‌ای و تبلیغاتی با گزاره ایران‌هراسی است و در این راستا بر روی همکاری کشورهای اروپایی حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند.

۲- آمریکایی‌ها در شرایط فعلی به دنبال تحریم‌هایی خارج از تحریم‌های نفتی علیه کشور هستند که در این میان تمرکز آنها بر روی مسائل بانکی و پتروشیمی است و کاتالیزور این اقدامات حجم تبلیغاتی و رسانه‌ای با اهرم‌های بین‌المللی و فشار بر ایران از طریق موضوع ادعایی اعطای تسلیحات نظامی ایران به اوکراین است. در این میان از هم اکنون می‌توان مشاهده کرد که آمریکایی‌ها برای پیشبرد برنامه خود با عنوان پلن B بر روی موضوعات اقتصادی و امنیتی- نظامی تمرکز کرده‌اند و در آینده باید شاهد سیاست چماق و هویج واشنگتن در برابر تهران بود. زیرا از یک سو به دنبال احیای دوباره برجام هستند و از سوی دیگر سناریوی فشار همه‌جانبه علیه ایران را با موضوعات مختلف تدوین می‌کنند.

اما موضوع مهمی که طرف آمریکایی هم به آن رسیده باشد کارآیی چنین سیاست دوگانه‌ای است به همین منظور است که بلینکن می‌گوید که دیپلماسی کماکان مؤثرترین گزینه درباره برنامه هسته‌ای ایران است. این رفتار سینوسی آمریکایی‌ها زمانی قابل اصلاح است که از مؤثر بودن سیاست فشار خود پشیمان شوند. محمدرضا فرهادی

▼ خبر ویژه

داد سروش هم در آمد

عبدالکریم سروش که خود از مخالفان جمهوری اسلامی است، در صحبت‌هایی با اشاره به کنفرانس دانشگاه جرج تاون در واشنگتن که با حضور افرادی مانند رضا پهلوی و نازنین بنیادی و مصی‌علی‌نژاد و نازنین بنیادی و... برگزار شد، می‌گوید: جلسه‌ای بود و چند نفر شرکت کرده بودند که تقریباً بساط رهبری برای ایران پهن کردند و به گمان اینکه نامی در رسانه‌ها دارند، فکر کردند که در دل‌ها هم جایی دارند. حتی یک پرچم ایران در میان آنها به چشم نمی‌خورد. با کمال جسارت دعوی رهبری این قوم را دارند اما هرگز در میان‌شان زندگی نکرده‌اند و با درد و ارزش‌های مردم ایران آشنایی ندارند. اینها جز برای پر کردن برنامه‌هایی که می‌دانیم از کجاها سرمایه و خط سیاسی آن می‌رسد نمی‌توانند کاری کنند. سروش اضافه کرد: یکی از آنها که تا امتحان نداد و سر تا پا برهنه نشد او را به درون خانواده هنری نپذیرفتند. چندتایی از آنها که هم اصلاً از عالم سیاست خبری ندارند.

▼ اخبار

دم خروس تجزیه‌طلبی بیرون زد

صلاح ابوشریف، تجزیه‌طلب و دبیرکل جبهه دموکراتیک اهواز که در اغتشاشات اخیر رویکردی فعال داشت اذعان کرد که ما ایرانی نیستیم و کل ساحل جنوب ایران برای ما است او در مصاحبه‌ای گفت: این نظام ایران بود که به عراق صدام حمله کرد. اهواز واقعی تا تنگه هرمز امتداد دارد و استان‌هایی مثل هرمزگان، بوشهر، خوزستان و بخشی از ایلام و چهارمحال و بختیاری را در بر می‌گیرد. ما ایرانی نیستیم و بخشی از مشرق عربی هستیم. روزی که موفق شویم از ایران جدا بشویم دیگر ایران ساحلی در خلیج فارس نخواهد داشت. برای اهوازی‌هایی که در حکومت هستند متأسفم، از مردم اهواز برای تظاهرات دعوت کردیم اما حضورشان گسترده نبود. ما منتظر ساعت صفر برای رهایی کامل از اشغالگران ایرانی هستیم.

مرگ‌ومیر نوزادان؛ از بدترین‌ها به بهترین‌ها

آمارهای بانک جهانی در سال ۱۳۵۷ نشان می‌دهد در حالی که کشورهای آمریکای شمالی، اروپا، استرالیا و حتی کشورهای عربی واقع در خاورمیانه همانند عربستان، عراق و سوریه نرخ مرگ‌ومیری کمتر از ۴۰ نوزاد در هر ۱۰۰۰ نفر را داشته‌اند، ایران در همین سال پایان دوره پهلوی با بیش از ۸۲ مرگ و میر بین ۱۰۰۰ نوزاد نرخ بالایی از مرگ‌ومیر را رقم زده بود و وضعیتی به مراتب بدتر از میانگین جهانی داشته است. اما در سال ۱۳۹۹ ایران در بین بهترین کشورهای دنیا در کاهش مرگ‌ومیر نوزادان و همسنگ با کشورهای توسعه‌یافته قرار گرفته و با مرگ ۱۱ نوزاد در هر ۱۰۰۰ نفر در حالی که میانگین جهانی در سال ۲۰۲۰، مرگ ۲۷ نوزاد در هر ۱۰۰۰ نفر بوده است از غم دست رفتن این نوزادان کاسته است.

عدم تنوع در اقلام صادراتی

براساس آمارهای گمرک ایران، طی ۱۰ ماهه امسال ۲۰ قلم از اقلام عمده صادراتی کشور سهم ۵۷/۶ درصدی در ارزش و سهم ۵۰ درصدی در وزن اقلام صادراتی کشور داشته‌اند. براساس آمارهای گمرک، طی ۱۰ ماهه ارزش این ۲۰ قلم از اقلام عمده صادراتی کشور بیش از ۲۶ میلیارد دلار و وزن آنها نزدیک به ۵۱ میلیون تن بوده است. صادرات این اقلام نسبت به ۱۰ ماهه ۱۴۰۱ به لحاظ وزنی رشد ۳/۴ درصدی و به لحاظ ارزش نیز رشد ۲۶/۷ درصدی داشته‌اند. قابل ذکر است اغلب این اقلام عمده صادراتی نفت پایه، پتروشیمی پایه و معدن پایه هستند و در بین آنها محصولات تماما صنعتی دیده نمی‌شود.

کمدی‌ترین بخش براندازی

داریوش سجادی فعال سیاسی ساکن آمریکا در تنی نوشت: «حضور پرویز ثابتی در میتینگ سلطنت‌طلبان با رضا پهلوی در لوس آنجلس بار دیگه اثبات کرد سلطنت‌طلبان کمدی‌ترین بخش تاریخ ایرانند! از سوئی مدعی‌اند سران جمهوری اسلامی «ایرانیان» را کشتار کرده! و باید به همین اتهام محاکمه بشن و همزمان برای حضور پرویز ثابتی جلا داد ساواک در حکومت پهلوی شیبه خوشحالی می‌کشن! بر این مجانبین سیاسی حرجی نیست. طنز تلخ ماجرا اون قسمتی که دختر این جلا داد (پردیس ثابتی) با «نیشی تا بناگوش باز» کنار «ددی» عکس گرفته و با افتخار منتشرش کرده!

زمستان سخت به روایت اروپایی‌ها

تحلیل اندیشکده بروژل نشان می‌دهد که کشورهای اتحادیه اروپا تاکنون ۶۸۱ میلیارد یورو هزینه برای مقابله با بحران انرژی اختصاص داده‌اند. مجموع هزینه‌های انجام شده در مقایسه با آخرین ارزیابی که بروژل در نوامبر داشت، افزایش نشان می‌دهد زیرا کشورها همچنان در طول زمستان با پیامد کاهش عرضه گاز روسیه به اروپا در سال ۲۰۲۲، مواجه بودند. آلمان با هزینه حدود ۲۷۰ میلیارد یورو، در صدر فهرست کشورهای ایستاد که بیشترین هزینه را برای مقابله با بحران انرژی انجام داده‌اند. داشتن انگلیس، ایتالیا و فرانسه در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

▼ اخبار کوتاه

◀ بازیابی سهم خدمات از اشتغال/ با فروکش کردن تب

کرنا در کشور، بخش خدمات نیز به مرور به روند طبیعی خود بازگشته و سهم این بخش از تعداد شاغلان در پاییز امسال به محدوده ۵۱ تا ۵۲ درصد رسیده است. البته کاهش کرنا تنها دلیل این وضعیت نیست. در دو سال اخیر شاهد بروز خشکسالی‌هایی بوده‌ایم که موجب شده رشد اقتصادی بخش کشاورزی منفی شود و در چند فصل گذشته سهم اشتغال این بخش به شکل قابل توجهی از بازار کار کاهش یابد. در نتیجه بخشی از رشد اشتغال خدمات ناشی از جایگزینی آن با اشتغال بخش کشاورزی است.

◀ به دنبال برد برد/ محمدعلی خطیبی، مدیر اسبق امور

بین‌الملل شرکت ملی نفت گفت: سفر رئیس‌جمهور به چین سرآغاز یک معادله و بازی برد-برد در روابط دو کشور است. دولت سیزدهم باید از فرصت این سفر به چین نهایت استفاده را ببرد. مصرف انرژی چین روز به روز در حال افزایش است و ایران باید نقش تضمین‌کننده امنیت انرژی چین را ایفا کند. روابط ایران و چین در همه ابعاد قابل گسترش است. رویکرد صحیح دولت سیزدهم به شرق باعث افزایش صادرات نفت، فرآورده و محصولات پتروشیمی ایران شده است.

◀ مزایای خوداتکایی در هزینه‌ها/ ابراهیم متقی، عضو

هیئت علمی دانشگاه تهران گفت: در مقایسه هزینه‌های دفاعی ایران و عربستان، پس و پیش از انقلاب متوجه می‌شویم خوداتکایی هزینه‌های مربوط به امنیت را کاهش می‌دهد. هزینه‌های دفاعی عربستان ۱۰۰ میلیارد دلار است در حالی که حداکثر مجموع پول‌های ارتش، سپاه پاسداران، سپاه قدس، نیروی انتظامی و وزارت دفاع در ایران کمتر از ۸ میلیارد دلار است.

◀ صهیونیست‌ها علیه بی‌بی/ خبرگزاری فرانسه اعلام کرد

که هزاران نفر از صهیونیست‌ها در برابر ساختمان کنست (پارلمان رژیم صهیونیستی) علیه نتانیاهو تظاهرات کردند. پیشتر، اسحاق هرتزوغ، رئیس رژیم صهیونیستی نسبت به وقوع جنگ و درگیری داخلی در سایه اصرار کابینه افراطی بنیامین نتانیاهو بر انجام اصلاحات قضایی هشدار داد. رسانه‌های جمعیت اعتراضی را تا ۱۵۰ هزار نفر برآورد کرده‌اند.

◀ آزادی‌بیان به سبک بی‌بی‌سی/ بی‌بی‌سی فارسی روز

گذشته پس از اینکه رامین پرهام مهمان برنامه درخواست تحریم «معیشت مردم و سپاه» را مزخرف خواند برنامه را قطع کرد. پرهام به بی‌بی‌سی گفت: «تحریم معیشتی یک ملت، تحریم دیپلماتیک، تروریست خواندن نهاد نظامی یک کشور عضو سازمان ملل و گذاشتن آن در کنار داعش! این حرف مزخرف و خطرناک است.